

Vintereventyret

AV WILLIAM SHAKESPEARE

CENTRALTEATRET

Vintereventyret

**AV WILLIAM
SHAKESPEARE**

oversatt av André Bjerke

kr 5

Utgitt

Høsten 1990 av

Oslo NyeTeater

Teatersjef: Janken Varden

Programredaktør: Gro Jarto

Programredaksjonen:

Gro Jarto og Esther Reiss

Grafisk design:

POA Austdahl

Foto: Siggen Stinessen

Trykk: a.s. Duplotrykk, Oslo.

Centralteatret, Akersgaten 38,

0180 Oslo 1.

Telefoner: 42 90 75,

Billetter: 42 11 88 - 42 07 43

42 72 51

Gruppebestillinger 42 75 46

VI UTVIDER

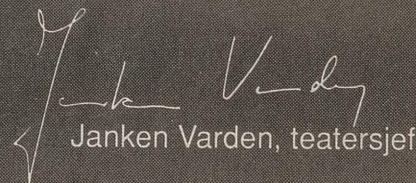
Komediateatret Oslo Nye Teater åpner sesongen med to store dramaer om kjærlighet, et nytt og et gammelt: "M.Butterfly" på Hovedscenen og "Vintereventyret" på Centralteatret. Felles for dem begge er at de tar kjærligheten på alvor, - de våger å vise at kjærligheten krever noe: offer, forsakelse, til og med lidelse. Og felles for dem begge er også at de viser hvordan kjærligheten mobiliserer vår fantasi. Ikke den falske illusjon eller den uoppnåelige hildring, enn si den banale oppfinnsomhet, men den kraft som skaper kjærligheten i oss og til den annen, på ny og på ny. Den utholdende kraft som holder kjærligheten i live, selv i de grimmeste omgivelser og tider. På den måten blir alvorlige og bisarre "M.Butterfly" med D.H. Hwangs undrende utgangspunkt i virkeligheten, og motsetningsfylte, lekne "Vintereventyret" med Shakespeares poetiske utgangspunkt i sagn, myter og, - ja nettopp, eventyr!, - slik blir de begge utfordringer, de krever noe av oss: Medlevelse, alvor, fantasi. Tanke og følelse. Nysgjerrighet. Åpenhet.

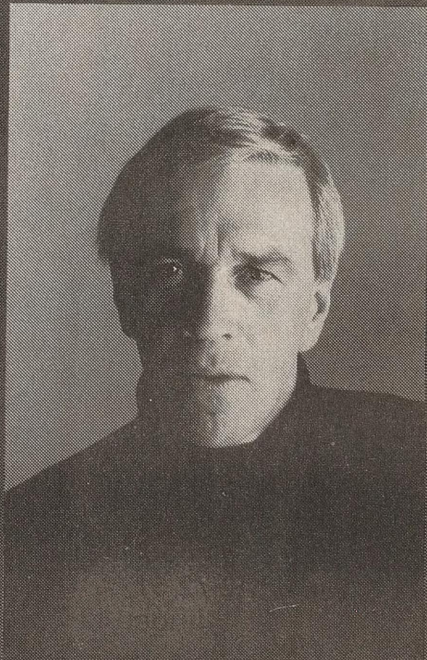
Vil dette si at Oslo Nye Teater kaster moro-habitten? At byens tradisjonsrike komediescene svikter sin oppgave og sitt trofaste publikum?

Nei, på ingen måte! Vi skal fortsatt vise at knapt noen i Norge spiller farser og komedier bedre enn Oslo Nyes ensemble, og at overskudd og glede i høyproff anretning får musikaler til å swinge fra våre

intime scener. Men ikke hele tiden, ikke hver gang. La meg si det slik: Vi utvider! Vi utvider teatrets enorme vifte av muligheter. Latteren er en helt nødvendig del av vår eksistens, men den kan ikke være den eneste. Underholdning må omfatte hele vårt tanke- og følelsesliv, slik at vi blir beveget, flyttet en smule, rørt og berørt. Slik kan også alvor - til og med tragedie - bli underholdning. Opplevelse.

Velkommen til en ny sesong på Oslo Nye Teater og Centralteatret - og til Dukketeatret i Frognerparken!

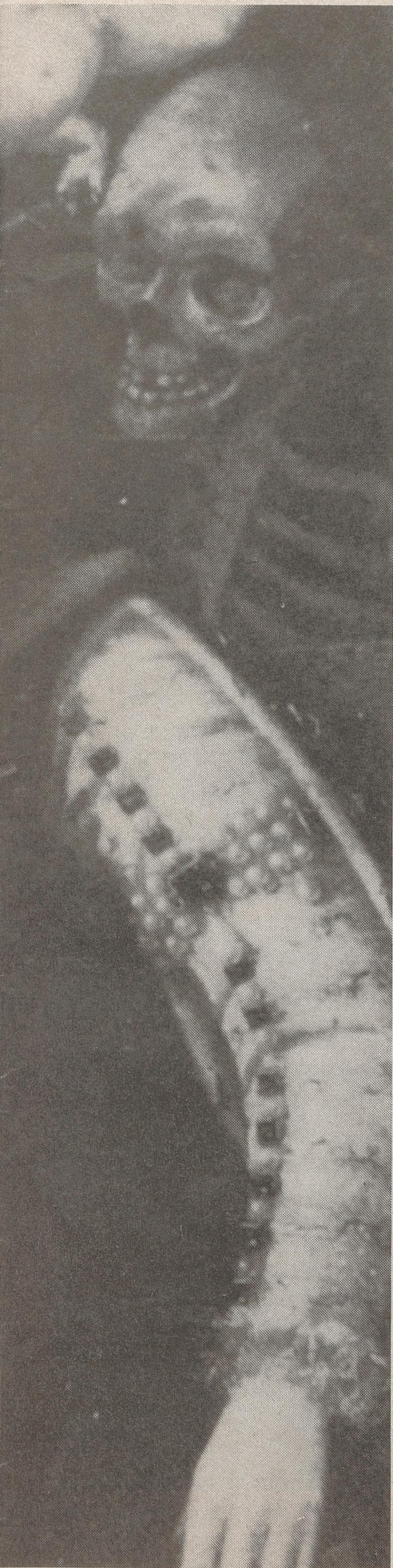

Janken Varden, teatersjef

SHAKESPEARE OG VINTEREVENTYRET

AV GRO JARTO

Dronning Elisabeth I. hadde regjert i 8 år da William Shakespeare ble født 23.april 1564. Han ble døpt etter katolsk skikk. Far var bondesønn, men utdannet seg til hanskemaker og giftet seg "oppover" med en kvinne fra lavadelen. Da unge William var 13 år kom faren i økonomiske og antagelig også religiøse vanskeligheter på grunn av sin katolske tro. Faren som hadde vært en offentlig borger, ble nå borte fra det sosiale liv. Man antar at unge Will hadde gått på byens latinskeole og lært seg enkel latin fra Lilys grammatikk. Atten år gammel inngår han ekteskap med Anne Hathaway og seks måneder senere blir datteren Susanna født. Året etter får Will og Anne tvillingene Hamnet og Judith.

MED LÅNTE FJÆR?

Fra de neste årene vet vi ingenting. Inntil en fattig og bitter poet i 1592 nevner noe om en "Shake-scene" i sin siste bok. Shakespeare blir i boken omtalt som en som skriver bombastiske blankvers og pynter seg med lånte fjær. Helt bom skjøt ikke fjærpenne. Tema fra VINTEREVENTYRET som vi spiller i kveld, er delvis tatt fra Robert Greene, som den fattige poeten het.

Da William Shakespeare kom til London, antagelig for å forsørge seg og sin familie som skuespiller, var byen i sterk vekst. Under Elisabeth I.s regjeringstid vokste byen fra 100000 til 200 000 innbyggere. Og Shakespeare økte sin formue og anseelse både for sin familie og seg selv. Han ble rik på sine skuespill og sin skuespillerkunst i det "andelslaget" han var deleier i.

I London var børs, butikker og 20 faste teatre med plass til opp til to tusen tilskuere. I Elisabeths regjeringstid kom Europas første lover mot løsgjengeri. De som løsgjengeren

Autolykos i VINTEREVENTYRET så freidig gjør narr av.

Skuespillene til Shakespeare, som var de mest populære i London på denne tiden, konkurrerte om publikums gunst med bjørnetemmere og hane-kamper. Tobakksrøking var nettopp kommet på mote.

HODET PÅ EN STAKE

En hendelse som må ha satt en støkk i Shakespeare og andre katolske sympatisører, var at dronningen i 1580-årene lot gjennomføre en utrensning av katolikker. Mary Stuart var henrettet og dronningen demonstrerte statens makt ved å sette katolikkernes hoder på staker langs Themsen.

To år før Shakespeare ble nevnt hos Robert Greene, var hele England knuget av redsel. Den egosentriske "jomfru"-dronningen hadde i flere år latt spanskekongen Fillip II. gå på gress, i påvente av ja til ekteskap. Da det ikke lykkedes herskeren over Spania å erobre England med ekteskap, lot den forsmådde frier store krigsskip svartmale og med svarte faner legge ut fra Spania med kurs for England. De kom til Calaise, der ble den uovervinnelige spanske armada satt i brann av lette små engelske farkoster. Kjempeflåten med de ubevegelige skip sank i kanalen. Den bevegelighet som Sir Francis Drake og de andre heltene hadde lært seg i sjørøveriet var nå blitt overført til krigslist. Takk være dronningen som hadde understøttet tjuerivirksheten, hadde man nå en fiks ferdig strategi for marinen. Sjørøveri, smugling og slavehandel er den trestemte sang som blir sunget rundt vuggen til den nyere tid.

SKARLAGENSRØDE LIVREER

Riktignok skrev Shakespeare kongetro historiespill til ære for Tudorenes maktovertakelse,

Elisabeth i evigheten - omgitt av Tiden og Døden. Bildet er malt etter hennes død i 1620.

men at han skulle likt dronning Elisabeth, er bare noe hans dronningtro biografer vil ha det til. Med sine udekkede bryst - i tidens skikk som ugift, hyklet hun jomfrudom til langt opp i støvets år. Da var nok den åpenlyst lidenskapelige Mary Stuart mer en dronning etter Shakespeares hode. Elisabeth 1. bestilte heller ikke så mange oppførelser på slottet. Kong Jacob 1., sønn av Mary Stuart, ble en bedre konge for teater. Da han ble kronet i 1604, red Globeteatrets skuespillere i prosesjonen iført skarlagensrøde livreer. De hadde nå fått kongelig lisens og kalte seg King's Men.

VINTEREVENTYRET inngår

Jacob I - Maria Stuarts sønn. Han støttet Shakespeares teatergruppe enda mer generøst enn sin forgjenger Elisabeth.

i en trilogi med Shakespeares siste stykker hvorav den mest kjente, "Stormen", avslutter hans forfatterskap og skuespillertid. "Cymbeline" er det andre og mindre kjente. Disse tre eventyrspill er antagelig skrevet for å ha en oppdragende virkning på de tre ungdommene ved hoffet, Jacob I.s barn Prins Henrik, Prins Charles og Prinsesse Elisabeth.

DEN NATURLIGE PRINSESSEN OG KRONPRINSEN AV BØHMEN

VINTEREVENTYRET, "Stormen" og "Cymbeline" tror man er oppført ved Prinsesse Elisabeths bryllup med Kurfyrst Fredrik, arving til kongeriket Bøhmen. Prinsesse Elisabeth var oppdratt på landet utenfor hoffet. Da hun 15 år gammel kom tilbake, ble hun straks beundret for sin verdighet og ynde, særlig av sin bror tronearvingen. Mange friere meldte seg. Den unge protestantiske kurfyrsten Fredrik fikk signaler om ekteskap. Høsten 1612 kom hans skip til England. Opp Themsen ble han hilst med begeistring av tette folkeskarer da den 16 årige unge prinsen kysset sin like unge forlovede i hele folkets påsyn.

Mens hoffet og hele London forberedte seg på bryllup, ble den 18 år gamle tronearvingen, prins Henrik, plutselig syk og døde. Kongehuset ble lammet av sorg. Bryllupet ble utsatt til februar neste år. Og man tror at scenen med den unge Mamilius' død er skrevet på bakgrunn av Prins Henriks død.

DEN HOMOSEKSUELLE KONGEN

VINTEREVENTYRET kan også tolkes som en svak kongekritikk. Dette eventyrlige stykke, tar klart dronningen og de unges parti mot kongen. Det var ingen hemmelighet at Kong Jakob 1. var homoseksuell og åpenlyst dyrket sin forelskelse i

en bråvakker 21 år gammel Lord. Sin danskfødte dronning behandlet han med stor likegyldighet, om han ikke bruste ut med en veldig sjalusi.

Når han hadde behandlet et problem i et skuespill, hadde Shakespeare for vane å ta opp

Teaterillustrasjon fra 1600-tallet.

det motsatte problem i det neste. I VINTEREVENTYRET er det den negative kreativitet som legger Leontes' kongedømme ut til ørken. I "Stormen", det siste skuespill Shakespeare skrev, er det Prosperos positive kreativitet som bygger opp hans kongerike.

Det var den nye teaterteknikken som fikk Shakespeare til å flytte tilbake til Stratford-on-Avon. Henrik VIII ble spilt under et karneval. Man skjøt med kanoner, og det gikk ild i et halm-tak. Hele Globeteatret brant ned til grunnen, men før Globe ble bygget opp igjen, sto døden bøyet over Shakespeares seng.

Shakespeare ble født 23. eller 24. april etter den gamle tidsregning, etter den nye innført i England på 1700 tallet skulle det bli pluss 20 dager. For astrologisk interesserte blir Shakespeare tvilling, født 12. mai, og ikke vær.

SHAKESPEARE OG DEN NYE HIMMEL OVER MENNESKELIVET

AV GRO JARTO

I VINTEREVENTYRET finner vi en føydalkonge som i et anfall av hjernespinn legger sitt kongedømme i ruiner. Hans kongerike gjenoppstår etter en tilbakevenden til naturen: dyrene, jorden, hyrdene og blomstene.

På 14-15- og 1600-tallet vendte Europa tilbake til antikken og fant der krefter til den storslagne fornyelse av hele det vestlige samfunn som vi kaller renessansen.

Shakespeare skrev i renessansens høylys, mens middelalderens gamle verdensbilde gikk i grus. Kruttet hadde sprengt de gamle borgmurer som vernet feudalstaten. Det kristne skisma mellom viten og tro var ikke lenger så problematisk. Ikke bare kirken mistet innflytelse, men også gamle statsdannelser sto for fall. Nye tanker om staten ble publisert i de italienske republikker. Og da den Venezianske republikk åpnet for handel på østen, strømmet store rikdommer inn over Italia. Spania og Portugal, England og Nederlandene påførte sine nye erobringer store lidelser. Og Europa fikk ufattelige rikdommer. Tanker realisert i fysiske konstruksjoner i form av praktfulle renessansebygninger, først i de italienske republikkene og deretter over hele Europa.

GRESKE ORIGINALSKRIFTER

Dette dannet det materielle fundament for renessansen og den nyere tid. Men renessansen ville være umulig å tenke seg uten at klassisk filosofi, vitenskap og kunst var blitt kjent i Europa. Uten boktrykkerkunsten ville disse tankene vært forbeholdt en engere krets av geistlige. Fra Europas østlige og vestlige flanker kom påvirkningen utenfra. Da maurerne trakk seg ut av Spania, etterlot de seg gresk filosofi, matematikk, astronomi og fysikk i arabisk oversettelse. Fra 1125 til 1280 foregikk en hektisk over-

Astrologene. Et tresnitt av Hol-

settelsesaktivitet fra arabisk til latin. Men først da grekere måtte flykte fra tyrkerne i Byzants, fikk man oversettelser direkte fra de antikke originalskrifter. Slik fikk europeiske mennesker for første gang tilgang til greske tanker.

Det var dette som var den indre virkelighet i renessansen, gjenoppdagelsen av gresk kunst, filosofi, mytologi og vitenskap.

Kirken hadde riktignok anerkjent Platon og Aristoteles. Men bare enkelte skrifter og bare for å legitimere troen. Slik var Platons idéverden og Aristoteles' geosentriske verdensbilde blitt et dogme. Og nå sto også paradoksalt nok det aristoteliske verdensbildet for fall. Etterat grunnlaget for dogmene var blitt kjent, kunne dogmene bestrides.

SIRKELEN SOM BILDE PÅ FULLKOMMENHET

I møte med antikken kom ny handling til verden. Mennesket observerte og eksperimenterte med verden i stedet for å

bein fra 1573.

konsentrerer seg om de indre tankebygninger. Slik ble den nye tid mulig.

Den nye tid avspeilet seg også i den lille byen Stratford-on-Avon som i 1570-årene, den tid da unge Will gikk der, hadde en av Englands beste skoler. Der lærte hanskemakersønnen latin ved hjelp av Lilys latinske grammatikk og klassiske romerske poeter og dramatikere som Seneca og Plautus. Ovids *Metamorphoser* har også hørt med til hans lesning, samt andre oversettelser av antikens myter.

I århundret før Shakespeare hadde det nye verdensbilde kommet til syne. At jorden var rund, ble endelig bevist da Magellans skip seilte rundt den. Men den første som beskrev den nye himmel over menneskelivet var Kopernicus. Den polske universalvitenskapsmann var i sine studier blitt kjent med den greske filosof Aristarchus som 1800 år tidligere hadde hevdet at solen sto i sentrum. Dette kunne bedre forklare hans målinger og observasjoner. Kopernicus offent-

ligjorde ikke resultatet av sine målinger før han var 70 år. Det var sannsynligvis ikke av angst for inkvisisjonen, slik det er sagt i ettertid, men heller fordi han hadde en ideell forestilling om at planetene dannet sirkelbaner rundt solen og at sirkelen og kulen var bildet på den fullkomne himmel, og dette fikk han ikke til å stemme med sine observasjonsdata. Først da han var 70 år gammel publiserte han sitt revolusjonerende verdensbilde – og døde samme dag.

LIKE MANGE TIDER SOM SOLSYSTEMER

William Shakespeare var jevnaldrende med de store astronomer og matematikere som fulgte etter Kopernicus. For mens Kopernicus flyttet sentrum fra jorden til solen, var det dominikanermunken Giordano Bruno (født 1548) som gjorde universet uendelig. Han mente at de ubevegelige fiksstjerner tydet på at universet var grenseløst. Mens Kopernicus aldri forlot dogmet om at jorden var den fullkomne kule

og at himmellegemene beveget seg i fullkomne sirkler, oppstilte Bruno teorien om at jorden bare har tilnærmedesvis kuleform og at solene roterer om sine egne akser. På den måten foregrep han Galilei. Han foregrep også relativitetsteorien idet han lærte at det var like mange tider som det var fiksstjerner. Utallige stjerner og planeter kretser i universet, ingen av dem er i midten, universet er like umåtelig til alle sider. Det er like mange midtpunkt i verden som det er verdener. Og det er like mange tider. Bruno mente også å ha funnet en ny panteistisk religion med røtter tilbake til Egypt: Gud kan ikke erkjennes, han bor i et lys som vi jordiske aldri kan fatte.

Bruno flyttet fra hjemlandet Italia og reiste gjennom Europa. I England holdt han godt besøkte forelesninger i Oxford over astronomiske og filosofiske temaer. Han vakte diskusjon og raseri med sin nye religion. Og da han var dum nok til å reise tilbake til Italia i 1591, ble han arrestert og utlevert til Roma. År 1600 ble han brent på bålet som kjetter.

Det er en utbredt misforståelse, befestet av blant andre Berthold Brecht, at Giordano Bruno ble brent på grunn av sine vitenskapelige læresetninger. Så var ikke tilfelle. Det var hans kjetterske forsøk på å stifte en religion, som fikk inkvisisjonen til å sette ham på bålet. Disse tankene som virket så vanvittige, ikke bare på pavekirken, men også provoserte den opplyste allmennhet i de landene han besøkte, er ting vi nå har tatt med i vårt verdensbilde fra de siste hundre år. Antar vi at Shakespeare var et opplyst menneske og ingen ignorant, gir det seg selv at han har hørt om Brunos forelesninger.

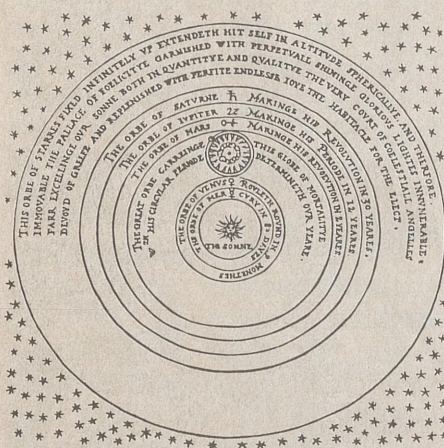
NYTTIGHET OG UNYTTIGHET

Og i London leste "alle" de romerske diktere og filosofer,

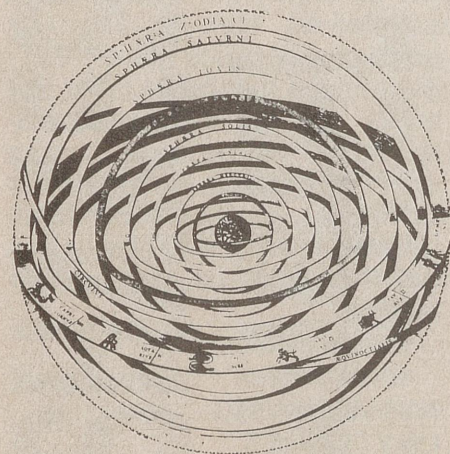
sang og musiserte, drev matematikk og astronomi, damene likeså dyktig som herrene.

I England på Elisabeth I's tid var antikken og den greske "unyttighetsfilosofien" på moten. En viktig ting kom nemlig til å skille vitenskapen i nyere tid fra den eldre klassiske. De greske filosofer ville ikke drømme om å gjøre noe særlig materiell nytte av sine oppdagelser og oppfinnelser. Deres hang gikk for manges vedkommende i retning av mystikken. Slik var det for mange av de tidlige oversettere og brukere av klassisk lærdom.

Men rett etter Shakespeares tid kom Francis Bacon og alle de andre nyttefilosofer og vitenskapsmenn. De skapte det mekanistiske verdensbilde som kom til å beherske verden og vitenskapen langt inn i vår tid.

For Kopernicus var sirkelen uttrykk for fullkommenheten.

I middelalderen var jorden det store midtpunkt i universet.

EN KINESER PÅ BAKSIDEN AV JORDA -ELLER TVERT OM

Langdal fått ord på seg for å overraske. Det gikk frasagn om ham da han i siste akt av Holbergs Erasmus Montanus, der Erasmus har måttet sverge på at jorda er flat, lar to kinesere stille og fredelig grave seg opp gjennom gulvet og starter en diskusjon på kinesisk om hvorvidt jorden er flat eller rund. Det minner meg om den Woody Allan filmen hvor Woody står i kinokø og krangler med en fyr om Marshall MacLuhan og hvordan han skal forståes, og plutselig kommer en tredje person ut av køen og deltar på Woodys side og det blir et himla leven inntil kranglefantan spør hvem nå i hel... han er og Marshall MacLuhan presenterer seg selv.

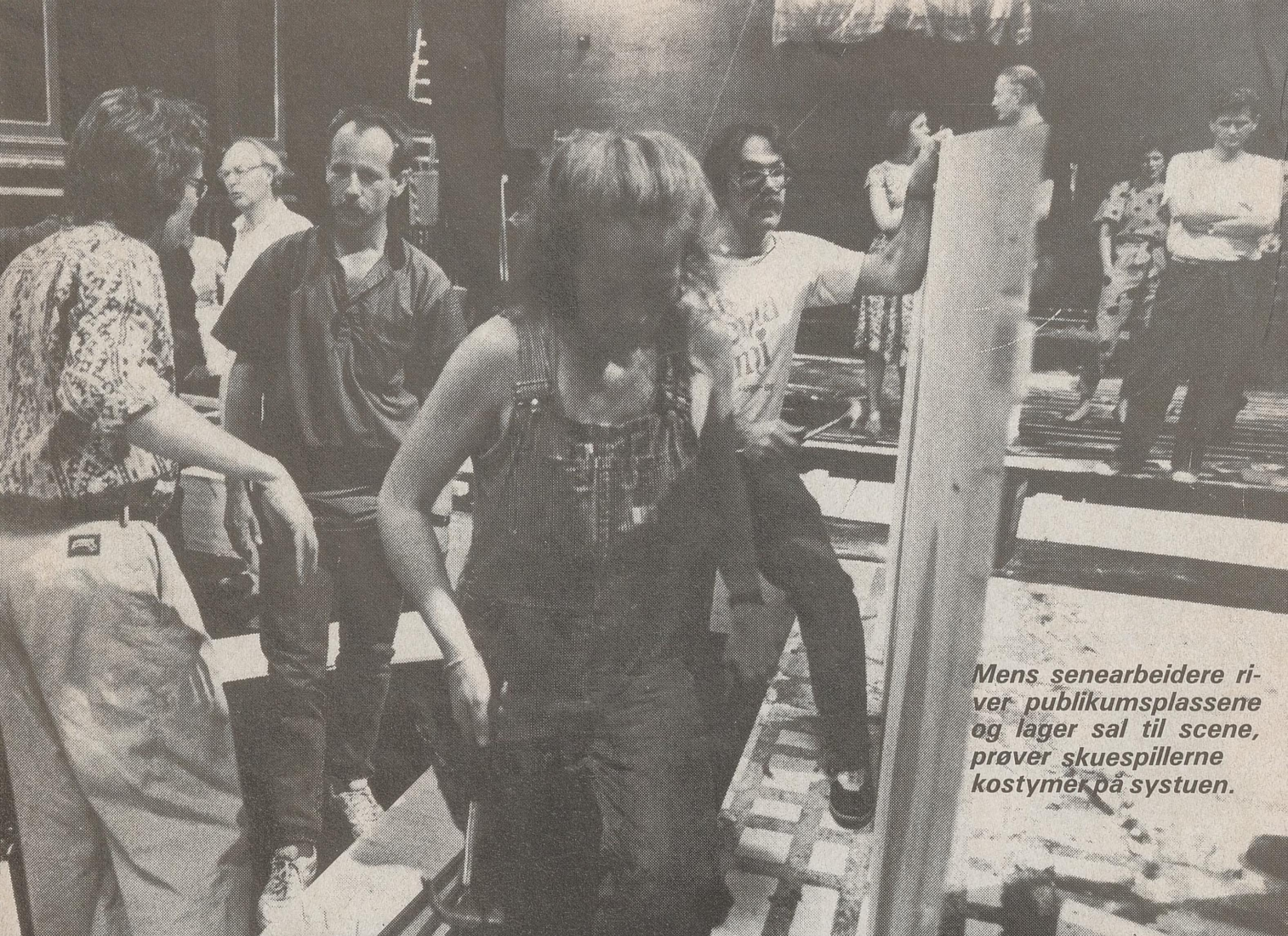
Oversatt til vår tid er det omtrent slik det må ha følt for Erasmus. Når kineserne gravde

seg opp.

Peter Langdal gjorde entré på Centralteatret engang i mars sammen med sin faste scenograf Karin Betz med å si: "Her gjør vi presis tvert om". Det vil si, de sa det ikke med en gang, men det var slik at Peter og Karin ble vist Centralteatrets muligheter og begrensninger av teatersjefen og teknisk sjef Per Horn. Alle satt oppe på scenen og så utover salen da noen sa på dansk: "Ah! for et deilig scenerom, kan man se helt ut på gaten herfra?" Og alle så ut gjennom den vakre gamle salen i malt kraftblått, gull og rødt, via det hvite lyset i publikumsofoajeen og til det blå vårlyset i Akersgaten. Det ble stille. Centralteater-engelen sveipet gjennom rommet.

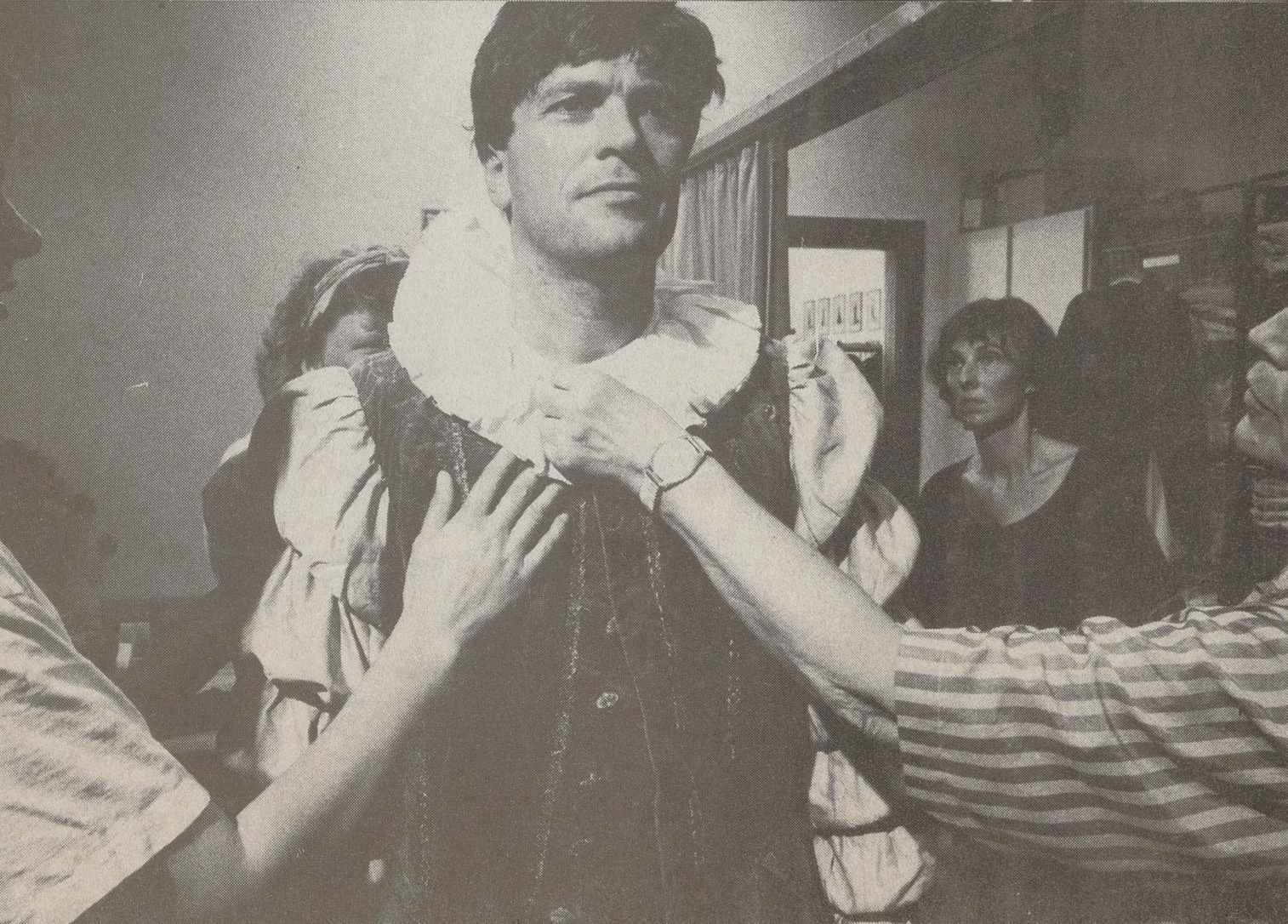
Gro Jarto

Mens senearbeidere rirer publikumsplassene og lager sal til scene, prøver skuespillerne kostymer på systuen.

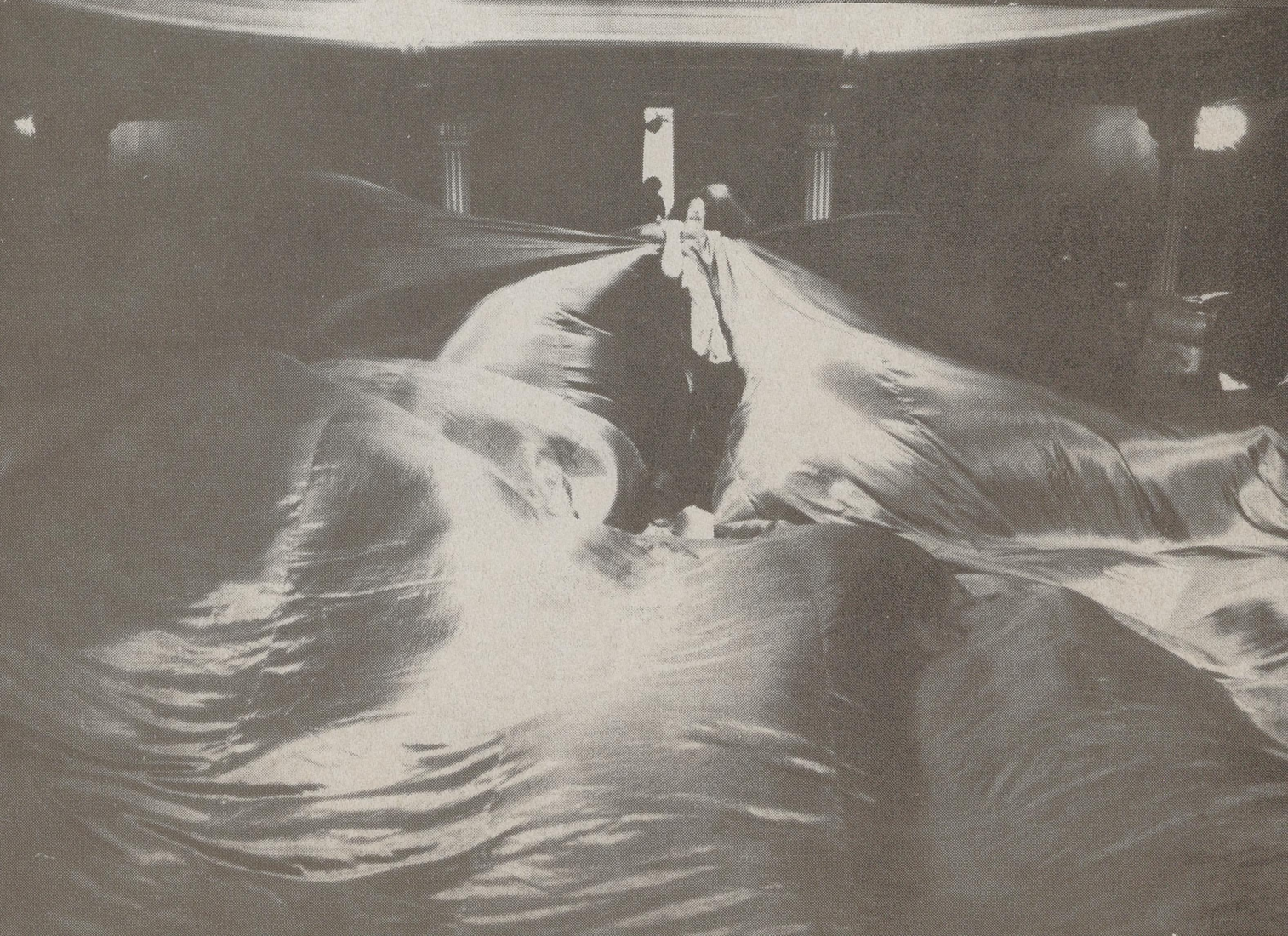

*Fra prøvene
i juni.*

Vintereventyret

AV WILLIAM SHAKESPEARE

I gjendikning av André Bjerke

ROLLELISTE

Leontes	Nils Ole Oftebro
Hermione	Birgitte Victoria Svendsen
Perdita	Petronella Barker
Polixenes	Kai Remlov
Florizel/vakt	Roar Kjølsv Jensen
Paulina	Eli Anne Linnestad
Camillo/en stemme	Henrik Scheele
Antigonus/blind/en herre	Arne Aas
Hoffdame/Cleomenes/Dorcas	Hilde Grythe
Hoffdame/Dion/Mopsa	Trine Svensen
Archidamus/Autolycus	Nils Vogt
Adelsmann/bondegutt/en herre	Gard Øyen
Adelsmann/ hyrde	Helge Reiss
Slamp/vakt	Sverre Solberg
Tjener/matros/idiot/en herre	Hans Rønningen
Mamilius(gutt)	Fredrik Bertnes Strømme Ola Bertnes Strømme Johannes Howlid Weisser

Pause etter halvannen time.
Forestillingen varer 3 timer og 15 min.

Lysdesign: MARI ALVIM/PER PEDERSEN – Regiassistent: MARIA WALBOM – Inspisient MICHAEL HOLTH – Sufflør: DIDI STIG
Masker: LILLAN WINTHER – I forestillingen benyttes musikk av Stravinskij, Louis Prima og Hans Rønningen
Premiere 12. september 1990 Centralteatret – En pause – Uroppført Globe Theatre, London 1611

Leontes:

Å, lidenskap, du rammer midt i hjertet!
Du muliggjør hva ingen kunne ane;
du bor hos drømmer. Hvordan kan det skje?
Du virker sammen med uvirkeligheten,
og intet binder deg; da må man tro at
du er i lag med noe, og det er du
på utilbørlig vis; det kan jeg se.
Det gjør min hjerne syk og pannen hard.

Florizel:
Stryk meg som arving til din trone, far.
Jeg arver kjærligheten.

MYTENE BAK VINTEREVENTYRET

AV GRO JARTO

Da renessansen oppstod i Europa, kom alt som hadde med gresk og romersk mytologi på moten. Man omtalte guder som Jupiter og Juno, Pluto, Pollux, Demeter, Persephone og Diana nesten familiært. Og slik som folkelig kultur i vår tid betrakter ukebladene "kjendiser" som offentlig eiendom, var gudene og deres erotiske eventyr dengang godt kjent for den opplyste allmennhet. Malerne øste av mytenes rikholdige billedarkiv, dikterne laget allegorier. William Shakespeare var intet unntak, han var en sann virtuos på dette felt som i andre teaterferdigheter. Og han visste at hans "romersk -grekifiserte" navn på helter, konger og dronninger ville vekke gjenkjennelse hos tilskuerne, og gi dem de assosiasjoner han ønsket.

I VINTEREVENTYRET finner man et mønster, skjult i navn og hentydet til i replikker, som leder inn til et gammelt rituale. Om Shakespeares teater aldri så mye brøt med kirkespill fra middelalderen; her i Vintereventyret finner vi en deilig rest av antikkens mysteriespill til teaterbruk.

HELVETES HERSKER FÅR AMORPIL I HJERTET

VINTEREVENTYRET er delt i to avsnitt, med 16 år imellom. I første del er vi i innlandsriket Sicilia mens andre del foregår hos hyrder i Bøhmen.

Mange har i ettertid fundert på hvorfor Shakespeare ikke tok hensyn til det alle vet; at Sicilia er et sørlig kystlandskap med hyrder mens Bøhmen ligger i et kaldere innland. Slik var det i Robert Greens roman "Pandosto - Or The Triumph and Time" fra 1588, der Shakespeare hadde rappet ideen (ikke bli sjokkert, alle stjal på den tiden, plagiatlover fantes ikke). Der var Sicilia bebodd av hyrder og satyrer mens Bøhmen var det strenge kongeriket.

Den danske professor i idéhistorie, Johannes Sløk, sier at Shakespeare har snudd

stedsnavnene fordi han vil si at dette er et eventyr, og i eventyrverdenen er det ingenting som er helt som i den virkelige verden.

Men det finnes også en annen forklaring på hvorfor Shakespeare valgte Sicilia som åpningssted. I Ovids "Metamorphosis" som har hørt med til Shakespeares lesning, er Sicilia det sted der Persephone eller Proserphina blir røvet av Pluto - underverdenens hersker. Sicilia beskrives som øya der en ildsprutende og voldsom kjempe er temmet under bergenes tyngde. Guden Pluto er på besøk og blir fulgt med maktpolitisk interesse av kjærlighetsgudinnen Venus og hennes sønn, Amor - han med pilene. Venus har lenge følt dynastiet truet av sølibat-ideer. Det siste nå er at Demeters datter, Proserphina er jomfru, og ønsker å fortsette med det, slik som den kyske jaktgudinnen Diana. Amor er sin mors lydige gutt, og skyter den spisseste pilen så den rammer Pluto rett i hjertet. I samme øyeblikk får han syn på den unge Proserphina som plukker narsisser i sitt kjolefang. Rammet av et ubendig begjær griper han henne, og mens kjolen revner og narsissene faller, styrer han vogn og hester ned til sitt dødsrike.

I VINTEREVENTYRET er Sicilia stedet der Kong Leontes (Leo for løve) hersker i føydal majestet over sin dronning Hermione, deres lille sønn Mamilius og ellers det ganske kongerike.

Det finnes mange tradisjoner omkring hvordan Proserphina ble røvet til underverdenen, en av disse vil ha det til at hun ble tatt av Pluto et sted i Hellas som heter det samme som dronningen, Hermione.

Dronning Hermione elskes av kongen med lidenskapelig kjærlighet, og hun er høygravid.

POLLUX – DEN LYSENDE STJERNE

Kongens barndomsvenn, Kong

Polixenes fra Bøhmen, har vært på besøk i ni måneder. Om sitt vennskap med Polixenes sier Leontes at de var to tvillinglam som spratt i solen og byttet uskyld mot uskyld. Polixenes blir flere steder i VINTER-EVENTYRET sammenlignet med en stjerne. Og han kan ha sitt navn fra Pollux som var tvilling med Castor og i noen tradisjoner representerte den "guddommelige" halvpart av brødrene. Himmeliguden Jupiter ble far til Pollux da han omskapte seg til en svane for å få tilgang til den underskjønne Leda. Hennes jordiske mann var far til Castor. Castor ble senere til morgenstjernen og Pollux til aftenstjernen. (Pollux ble som aftenstjernen identifisert med Lucifer, derav "pollution").

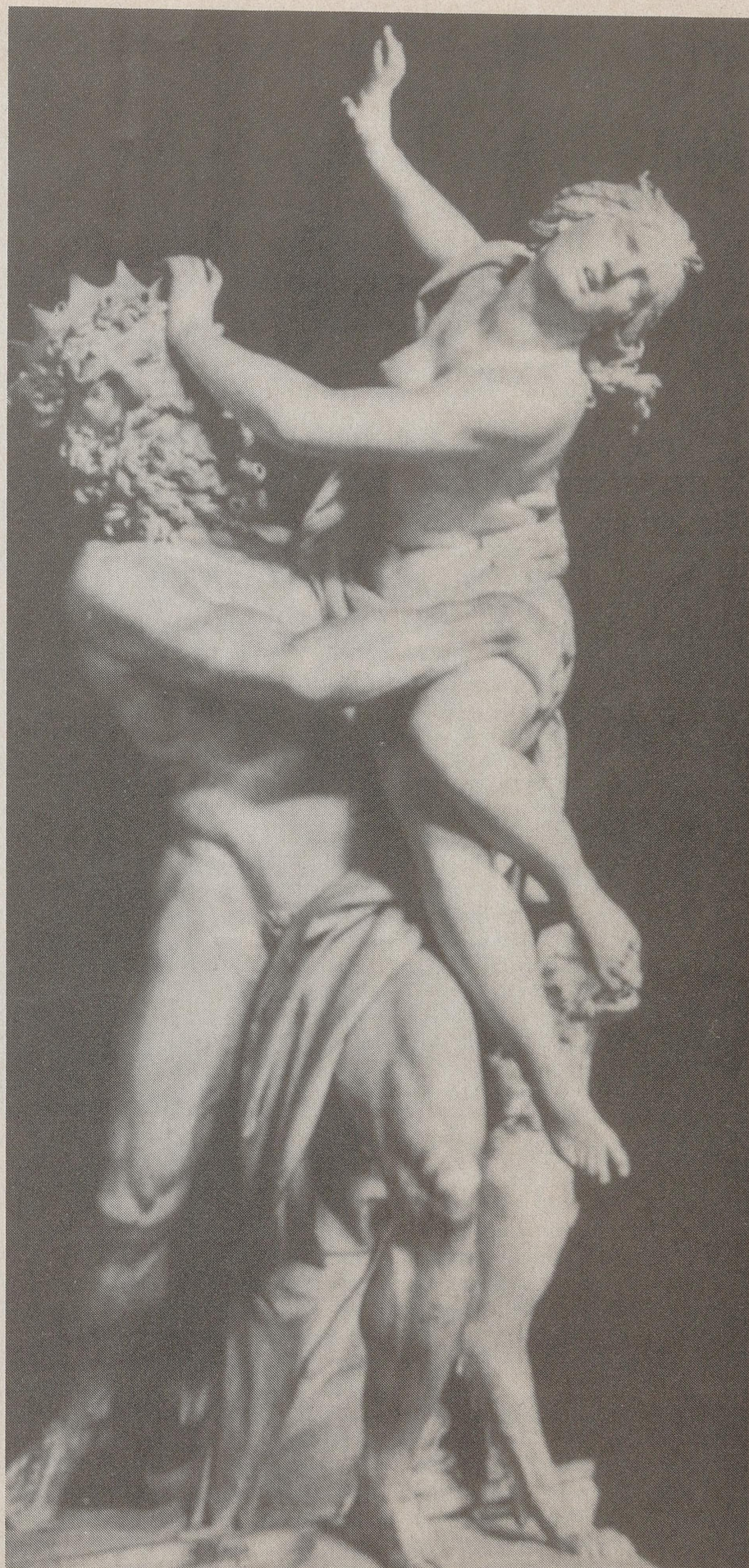
I en annen myte var Pollux og Castor på jakt etter et villsvin som tilhørte gudinnen Diana, jakt- og jomfrugudinne som avviste alt samkvem med menn. Tvillingene kan altså sees på som bekjempere av den jomfruelige Diana.

FRUKTBAR INNFLYTELSE OVER KONGEHUSET

Når Kong Leontes forsøker å overtale sin venn til å forlenge oppholdet på Sicilia, lykkes han ikke. Først når Hermione bruker sine overtalelsekunster, utsettes avreisen.

Og da blir kongen svartsyk! Som pilelyn fra klar himmel. Vill av sjalusi-fantasier omtolker Leontes alt han hører og ser mellom Hermione og Polixenes: "...med sukk som av et jakthorn ved hjortens død" sier han, og identifiserer seg med hjorten i en myte der Diana blir overrasket mens hun bader. Mannen som har krenket hennes bluferdighet, blir omskapt til hjort og jaget og bitt i hjel av sine egne jakthunder.

Leontes tar grusomt feil når han anklager dronningen for utroskap, men hans lidenskap skriver seg fra en indre anelse han ikke har klart å tolke. Kongeparet Leontes og Hermione

Berninis marmorskulptur av Pluto i det han røver Proserpina ned i underverdenen.

har i ni måneder hatt fruktbar hjelp av Polixenes. Selv om hun ikke har ligget med ham, er hun blitt fruktsommelig under hans opphold. Både hun og Leontes ønsker begge at gjesten skal bli, for å fortsette sin gunstige innflytelse på kongehuset.

MAJESTETENS FORMØRKEDE FORSTAND

Leontes forsøker nå å få Polixenes giftmyrket, men han unnslipper. Dronningen kastes i fengsel hvor hun føder et pikebarn som kongen straks forstøter som horunge. Hermione blir stilt for retten anklaget for utroskap, konspirasjon og høyforræderi. Alle viker forskrekket tilbake for Leontes' anklager.

Apollons orakel i Delfi blir rådspurt i saken. Da svar kommer, sier oraklet at Hermione er kysk. Leontes fortsetter likevel sine forblindelser. Da kommer bud om at lille prins Mamilius er død i fortvilelse over sin mors fornedring. Hermione faller som død om når hun får vite dette budet. Leontes angrer, men for sent.

Apollon, guden for den soleklare innsikt, er et motstykke til Leontes og hans formørkede misbruk av fornuft. Apollon har den opplyste bevisshet. Og Leontes, han har ikke bare ignorert Apollons orakel i Delfi, nei, han faller også i unåde fordi han misbruker sin forstand og ved hjelp av tilsynelatende logiske slutninger kommer fram til et riv ruskende galt resultat. Han tror at han vet og han tar ikke inn motinformasjon fra sine omgivelser. For mens Leontes blir tilbake i sitt selvskapte helvete, blir hans lille datter satt ut på kysten av Bøhmen og blir funnet av hyrder.

ORAKLETS TVETYDIGHET

Men det er problemer her. Ikke alt er slik det ved første øyekast kan synes. Som når adelsmennene vender tilbake fra Oraklet i Delfi, og oraklet har svart: "Dronningen er kysk"

("chast"). Det er jo ikke kysk vi tror hun er, men ærbar. Hun lever da granngelig sammen med en mann, hun har enda til fått to barn med ham. Hun er da ingen nonne, sier vi. Men likevel svarer Apollons orakel at hun er kysk. For orakler er tve-tydige.

I VINTEREVENTYRET er det ikke naturen som destruerer, men "sivilisasjonen", som er kommet i et rigid forhold til en kunstig og stivnet hofftilværelse. Dronningens kyskhet betyr at det ikke er noen egentlig forbindelse mellom det mannlige og det kvinnelige. Derfor har kongeparet fått hjelp av den guddommelige Pollux. Det mannlige i vorden, Mamilius - kan ikke vokse opp i disse forhold. Han har navn slik "mama" lyder på alle språk, mammae på latin betyr også bryst. Det kommer frem i stykket at dronningen ikke har ammet ham. Slik finner vi en liten gutt som er for ung til å leve uten sin mors nærvær og næring.

Men Hermione har nok en hemmelighet gjemt i sitt navn. Navnet kan være en feminisering av Hermes, gudenes sendebud, som skaffet kontakt mellom himmel og jord og var den som kunne lede sjeler fra dødsriket (Orpheus og Euridike). Hermes kunne også opptre i kvinneforkledning, og være veileder i drømme, slik som Hermione gjør når hun roper til adelsmannen Antigonos som har fått i oppdrag å sette bort den spedede piken. Hermione gir henne navnet Perdita (for "tap"). En av Hermes' attributter er også kappen, og Hermione har latt sitt barn beskyttes av en kappe. Slik er Perdita beskyttet av Hermes' kappen, og får mynter med seg for å overleve ferden gjennom dødsriket. Til slutt blir hun funnet av en hyrde og hans sønn.

Det apollinske og det dionysiske var motpoler i gresk mytologi. Mens Apollon straffer Leontes, kommer Perdita til et dionysisk land med hyrder og får.

I de nye tankene som oppstod i renessansen, ble guden for vin og rus, Dionysos, gjort til en slags tidlig forløper for Kristus, antagelig fordi han som Kristus var født av en jordisk kvinne, men båret i et guddommelig svangerskap av sin far, Zeus/ Jupiter. Men også fordi det var laget en skulptur av ham med et får over skuldrene. "Jeg er den gode hyrde" sier Kristus, avbildet på samme måten som Dionysos. Dionysos ble også identifisert med den gode hyrde (og det enda han ifølge tradisjonen hadde stjålet fårene fra sin bror Hermes).

DEN NATURLIGE UNGE KVINNEN

I VINTEREVENTYRETs andre del er de fortapte får samlet inn for å klippes. Det bortsatte barn Perdita er vokst til en strålende ung kvinne på 16 år. Og her møter vi en annen slags Hermes/Mercurius tilhenger, Autolycus. Hermes/Mercurius var ikke bare sjelefører til forvandlinger og gjenfødelse. Tjuver og kjeltringer skulle også ha sin gud - og guden var Hermes.

I teksten (men ikke i vår oppsetning) danser 12 satyrer. De tilhørte guden Dionysos' miljø og kom direkte fra den ville natur. Med sin store erotiske appetitt så de ikke forskjell på menn, kvinner, guder eller guddinner, men forgrep seg på alle med samme kåte frekkhet. Dovne og lystige var de. Ved sin tilstedeværelse gir de Perdita og hennes kjæreste, Florizel en stenk av naturens uendelige fruktbarhet og rikdom. Og Florizel bærer et navn som gjør ham til sønn av vårgudinnen Flora. Det hadde vel heller ikke vært et eventyr hvis han ikke også var sønn av Kongen i Bøhmen, Polixenes.

Den unge Perdita er fremfor alt en kvinne av naturen og det naturlige. Hun avskyr alt som smaker av tilgjorthet. Hun mistenker til og med nelliken for kunstferdighet og vil ikke ha den i sin hage. I diskusjon med

Correggio, Leda og svanen. Jupiter hadde omskapt seg til en svane da han befruktet henne og hun ble mor til tvillingene Pollux og Kastor. I noen myter er himmelguden bare far til Pollux, mens hennes jordiske ektemann er far til Kastor.

sin kommende svigerfar Polixenes erklærer hun sin mistro til alt som er kunstig.

Vi husker at det var narsisser Proserphina mistet da hun ble røvet av Pluto. På blomsterspråket er narsisser selvforelskelsens og selvtilstrekkelighets blomst. Proserphina var jordgudinnen Demeters kyske datter som ikke ønsket noen mannlig forbindelse. Men Proserphina har nå vært "i jorden", og det lille frøet har vokst til Perdita, Hermiones datter som

spør i stykket: "Proserphina, hvor er nu blomstene du skremt lot falle fra Plutos vogn?". For av alle blomstene hun deler ut på fåreklippefesten, så har hun ikke narsisser. Hun er ikke selvopptatt og i seg selv nok, men har overvunnet sine foreldres problemer.

Florizel har også en klar intuisjon om hvem hans elskede er. For når han skal presentere sin brud for nedbrutte Leontes som ennå ikke har gjenkjent sin datter, da sier han at hun kom-

mer fra Libya i Afrika. Ovid skriver at i verdensbrannen mistet Libya vannet og ble til en ørken.

Slik blir det fortapte funnet og gjenkjent. Den rigide, sterile verden med behov for besøk av det guddommelige, går under i kaos og oppløsning. Men fra helvete stiger man opp på Hermes' kappe og vender tilbake til den naturtilstanden hvorfra fornyelsen oppstår.

Var det ikke dette som skulle ha skjedd i renessansen?

SAMTIDIGE FORESTILLINGER

M. BUTTERFLY AV DAVID HENRY HWANG

OM KJÆRLIGHET, BEDRAG OG SPIONASJE

Oslo Nye Teater åpnet høstsesongen med "M.Butterfly". Stykket er ikke som man skulle tro, en taleversjon av operaen "Madame Butterfly", men et moderne skuespill av den kinesisk-amerikanske dramatiker David Henry Hwang, bygget på en faktisk hendelse og kåret til årets stykke på Broadway i 1988. Song Liling – tittelens Butterfly – som er skuespiller, danser og sanger ved Pekingoperaen med kvinneroller som spesialitet – spilles av Johannes Jøner. Ved å appellere til Vestens inngrodde forestillinger om de ærbare, for ikke å si sjevnerne Østens kvinner, forføres den franske diplomaten Gallimard (i Ivar Nørves skikkelse)

til å tro at Song Liling virkelig er kvinne. Med lange avbrudd varer kjærlighetsforholdet i nesten 20 år. Ikke minst til glede for det kinesiske etterretningsvesen.

Det er Gallimard selv som "forteller" sin utrolige historie fra sin celle i fengslet. Hvordan kunne han bli holdt så grundig - og så intimt – for narr? Historien utvides til et storslagent spill om forholdet mellom mann og kvinne i det hele tatt. Om fantasi og illusjon: "Bare en mann vet hvordan den perfekte kvinnen er". Og det blir et spill om en utvikling gjennom tyve år. Ikke bare mellom de to, men også politisk: fra Kina før og under Kulturrevolusjonen, via Vietnamkrig og studentopprør, til

den oppsiktsvekkende rettsaken i åttiårenes Paris. Om makt, fordommer, spionasje - og kjærlighet.

Instruktør er Bjørn Sæter og scenografen Per Olav A. Austdahl. Det samme teamet som har fortryllet barn og voksne med "Ronja Røverdatter". Grethe Wang, vår faste kostymedesigner som i vår hadde ansvaret for "Anything Goes" sørger for kimono med mere til. Til "M.Butterfly" har hun bl. annet fått spesialsydd ekte Pekingopera-kostymer fra skredderi i Kina!

Spilles kun til 27. oktober.

SAMTIDIGE FORESTILLINGER

DUKKETEATRET

FROGNERVEIEN VED BYMUSEET

HOVEDSCENEN FOR BARN

TO ÅR MED

Ronja Røverdatter

Var barna for små forrige sesong til å se "Ronja Røverdatter"? Oslo Nye Teaters familiesuksess har fengslet 50000 barn og voksne. Ta dem med i høst og se det poetiske drama om Ronja og Birk i en eventyrverden av tusser, villevetter og masse kjekke røvere.

Regi: Bjørn Sæter. Scenografi: Per Olav A. Austdahl.

Sesongpremiere: 22. oktober.

PIA BORGLI SOM RONJA

Oslo Nye Teater er meget stolt over å ha fått rettighetene til å lage forestilling over Michael Endes bok "Ofelias Skyggeteater": Den lille plikttoppfyllende suffløsen Ofelia står helt rådløs den dagen teatret hun har arbeidet på i 20 år, må stenge. Alt hun har i bagasjen er tekstene fra "De Store Mestere".

Midt i sin fortvilelse møter Ofelia noen ulykkelige skygger som eierne ikke lenger bryr seg om. Sammen klarer de å skape noe som får publikum til å vende tilbake til "Ofelias Skyggeteater". Etter iherdig slit er suksessen et faktum. Men da står den 7ende skyggen foran Ofelia!

Instruktør: Ragnhild Wang.
Dramatisering: Morten Jostad.
Scenograf og dukkedesigner:

Ingmar Höglund. Komponist: Magne Amdahl. Hele dukketeatrets ensemble er med, og Anne Stray gjester som Ofelia.

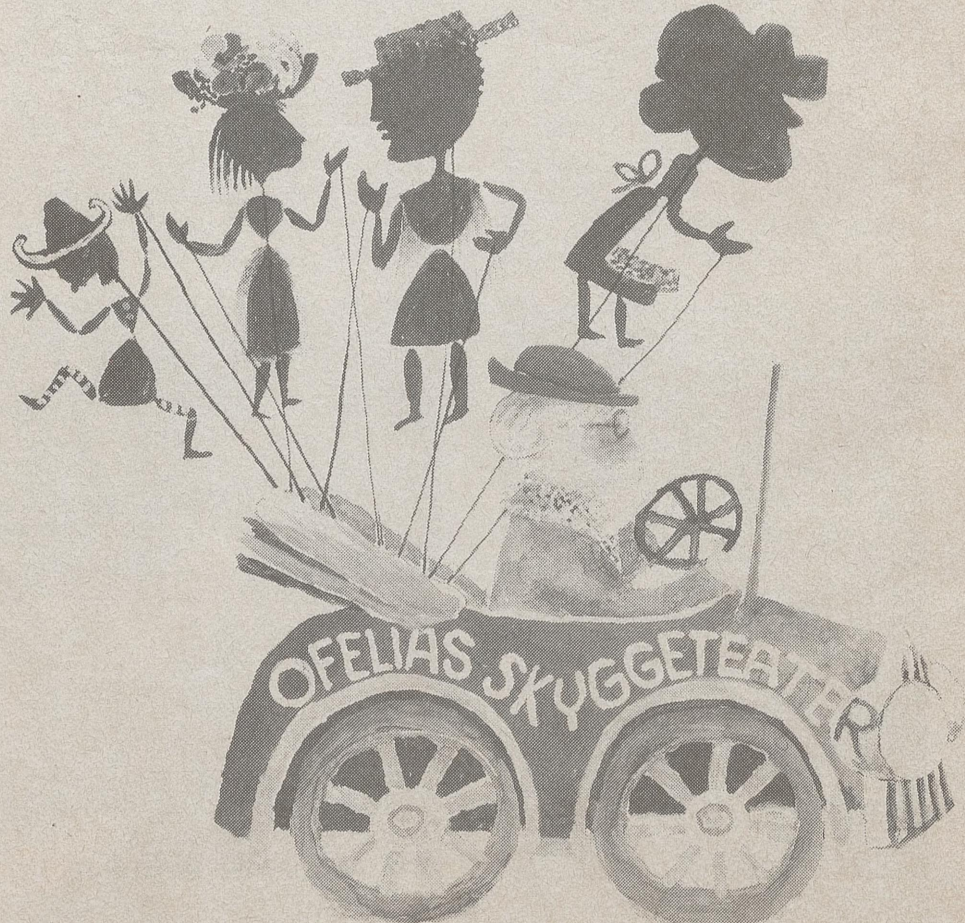
Premiere: 28. september.

MILJØSTYKKE FOR BARN

Oslo Nye Dukketeatret spiller "Imago" av Eva Sevaldson, et miljøstykke for barn, i sprakende farger. Imago er en sommerfugl som sammen med den lille piken Agnes drar ut for å redde verden fra å bli grå av forurensning.

Instruktør Kjersti Germeten.
Scenografi: Christian Egemar.
Dukker: Lisbeth Narud. Skuespillere: Marianne Edvardsen og Stein Kiran.

Har hatt premiere.

NESTE FORESTILLINGER

HOVEDSCENEN

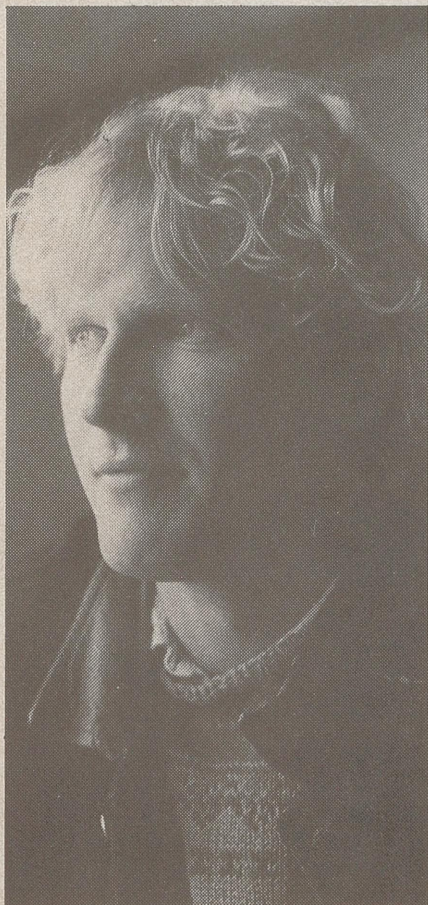
«HVEM ER EARNEST?»

“Hvem er Earnest?” (“The Importance of Being Earnest”) er Oscar Wildes mest vittige og sprudlende komedie. Med snerthen humor smeller han pisken over den engelske overklasse han kjente så godt, men egentlig rammer dandy-dikteren enhver som stikker hodet fram i pengebegjær, forfengelighet eller snobberi. En av våre fineste instruktører, tsjekkiskfødte Aleksandra Myskova har regien. Anna Gisle har ansvaret for scenebilde og kostymer. I rolle-

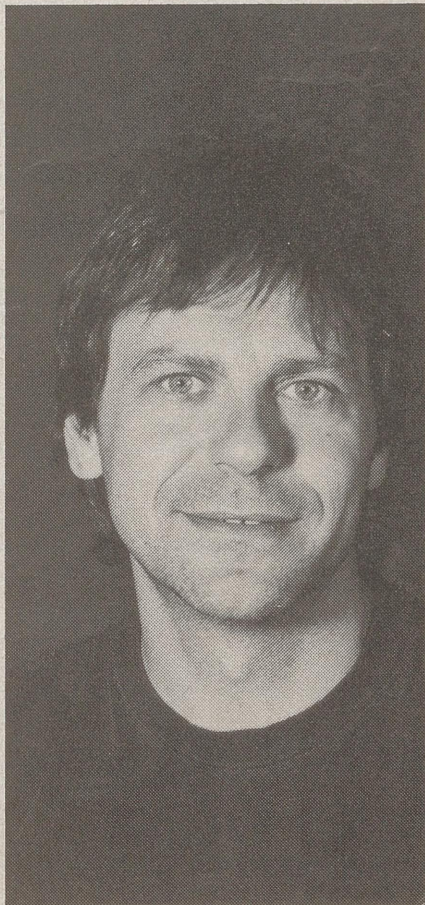
ne som de to unge herrer som har problemer med ærligheten finner vi Sven Nordin og Svein Tindberg, mens deres tilkommende spilles av Ingrid Vollan og Birgitte Victoria Svendsen. Bente Børsum er Lady Bracknell, et flaggskip av en kvinne, og Roar Kjølv Jenssen har rollen som den arrogante tjener Lane. Unni Evjen og Arne Aas forsøker med varierende hell å vokte moralen.

Premiere 15. november.

SVEN NORDIN

SVEIN TINDBERG

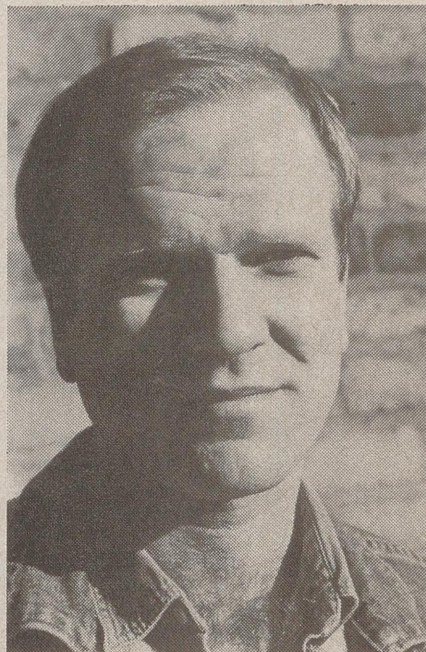
CENTRALTEATRET

«ROSER I ØRKENEN»

“Roser i ørkenen” er en nyskrevet tekst av Barthold Halle. Den gir oss et nært og sterkt møte med Henrik Wergeland (Ingar Helge Gimle) i hans siste leveår. På dødsleiet får han besøk av en venn (Nils Vogt), som ønsker å ta livet av seg. For å stoppe ham i dette forsettet begynner Wergeland å fortelle fra sitt liv, og i sceniske bilder får vi et bredt og skarpt bilde av både mennesket, dikteren og hans tid. Med poesien bilder berettes det om duft og stank, skjønnhet og heslighet, liv og død. “Roser i ørkenen” er en scenisk bearbeidelse av et hørespill som Radioteatret oppførte i 1988. Scenografi: Hans Petter Harboe.

Premiere: 29. november.

INGAR HELGE GIMLE

OSLO NYE TEATERS LEVERANDØRER

Kontorrekvisita

 ANDVORD

Trykksaker

Energens Trykkeri AS

**H.C. THAUGLANDS
TRÆLASTFORRETNING A/S**

Plastmateriell

RIAS A/S

Elektriske installasjoner

OWESEN AS

Scenebelysning

Elpaq

Kopieringsmaskiner

 Kopi og Data a.s

Hydraulikk - pneumatikk

Hydraulikkmontasje AS

IR-anlegg for hørselssvake

Både Oslo Nye Teater og Centralteatret er utstyrt med Sennheiser infra-rødt anlegg. Tilleggsutstyret du trenger for å ha nytte av dette, får du låne av garderobebetjeningen

i foajen. Lån av utstyr er gratis! Vennligst husk å levere lånt utstyr tilbake etter bruk!

Rabatter

Grupperabatt:

Ved kjøp av 10 til 29 billetter gis 10% rabatt. Ved kjøp av 30 billetter eller flere gis 20% rabatt. Ved kjøp av hele forestillinger gis 25% rabatt.

Honnørrabatt:

Pensjonister og trygdede får 50% rabatt på 2 billetter ved å vise gyldig legitimasjon/trygdekort.

Student/soldatrabatt:

Studenter med gyldig studiekort og vernepliktige med vernepliktsbok får 50% rabatt på 1 billett.

Blodgivere ved Blodbanken — Ullevål Sykehus:

Blodgivere får tilbud om 1 billett til 50% på mandager og tirsdager. Eget stempelt kort skal leveres i billettluken.

Parkering

Slutt å lete etter p-plass! I forbindelse med kjøp av teaterbilletter, får du nå også i Oslo Nyes billettluker kjøpe P-kort i lben P-hus til kr. 40,- for 6 timers parkering.

Betalingskort:

Nå kan du i vår billettluke betale med ditt plastbetalingskort. Vi tar samme kort som minibanker, bensinstasjoner, butikker m.m. Se oppslag ved kassene!

Gavekort:

Det er ikke lett å finne gaver til «den som har alt», og da er kanskje et gavekort som kan benyttes mot teaterbilletter noe å tenke på!

Gavekort fåes kjøpt i våre billettluker.

Teaterabonnement:

Det er nesten alltid en eller annen form for teaterabonnement tilsalg ved teatret.

Opplysninger fåes ved henvendelse til vår abonnementsjef (tlf. 42 90 75 linje 119) eller i billettlukene.

Mindre arrangementer? Spise?

Salgskontoret er behjelpelig med å tilrettelegge mindre arrangementer (maks. 100 personer) i forbindelse med teaterbesøket. Det kan omfatte servering av drikke enklere bespisning (snitter) i vår publikumsfoaje (2. etg.) eller anbefaling av spisesteder i teatrets nærhet.

Vennligst ta kontakt hvis dette høres interessant for Dem.

Teaterkontakt

Oslo Nye har en ordning med teaterkontakter rundt om i forskjellige firmaer, lag og organisasjoner.

Disse kontaktpersonene er teatrets ombud og får tilsendt informasjon, spilleplan og invitasjon til førforestillingene på nye oppsetninger.

Salgskontoret inviterer også til hyggelige sammenkomster hvor teatersjefen orienterer om repertoarplaner og kommende forestillinger.

Hvis ikke din arbeidsplass/organisasjon/forening allerede har en teaterkontrakt, og du synes dette kan være noe for deg, ser vi gjerne at du tar kontakt med salgskontoret ved teatret, tlf. 42 90 75 linje 116 eller 115.

OSLO NYE TEATERS PERSONALE

ADMINISTRASJON:

Teatersjef:	Varden, Janken
Økonomisjef:	Heger, Inger Lise Bruu
Salgs-markedssjef:	Tviberg, Arvid
Teknisk sjef:	Horn, Per
Produksjonssjef:	Juniszewski, Jacek
Sekretær:	Larsen, Marit

BUD: Kjærvik, Susanne

ARKIVAR: Andersen, Odd

BILLETTLUKE:

Abonnementsjef:	Lyngen, Odd Terje
Billett-kasserere:	Hoel, Astrid
	Kampf, Jerry (perm.)
	Kristiansen, Inger
Korsen, Agnes	Pedersen, Karin B. (vik.)
Molvik-Hansen, Ida	Aakre, Ulla
Østberg, Tina (vik.)	

CENTRALTEATRET:

Garderobe-ledere:	Sørum, Liv
	Åsatun, Vera
Garderobebejenter:	Dahl, Anne
	Sunde, Eli Tangsrud
Sunde, Line Trangsrud	Vangen, Synnøve
Inspektører:	Hauger, Knut Kristian
	Kreim, Pål
Lysmestere:	Alvim, Mari
	Pedersen, Per
	Sætre, Trond
Påkleder:	Fosberg, Marianne
Salgssekretær:	Nordli, Marit
Scenemestere:	Eriksen, Svein André
	Valderhaug, Paul Johnny
Scenetekniker:	Andersen, Morten
Rekvisitører:	Buchanan, Karina
	Aas, Ingrid
Renhold:	Christensen, Magnhild
	Tornes, Heidi (vik.)

DRAMATURG: Reiss, Esther

DUKKETEATRET:

Billettsalg:	Henriksen, Marie
Dukkespillere:	
Edvardsen, Marianne	Kiran, Stein
Germeten, Kjersti	Skjølsvik, Per (perm.)
Ruud, Anne-Lise	Wiulsrød, Knut
Wang, Ragnhild	
Inspektør:	Horgen, Rolf
Rengjøring:	Melbye, Reidun
Prod.teknisk ansvarlig:	Stensrud, Bjarne

GARDEROBE - Hovedscenen:

Garderobeleder:	Sørensen, Turid
Garderobebejenter:	Eikestad, Ebba
Gdoura, Kristin S. Haug	Knutsen, Margit
Nielsen, Aslaug	Olsen, Therese
Ramelow, Annie	Reisvang, Astrid
Reisvang, Inger	Roth, May Britt
Schuster, Siv Anita	Syversen, Berit

INSPEKTØRER:

Christiansen, Jack	Midsjø, Kari
Paulsen, Lene	Standnes, Steinar

INSPISIENTER:

1. inspisient:	Fossum, Roger
Ellefsen, John	Holth, Michael

INSTRUKTØR: Sørli, Kirsten

LYSAVDELING:

Lysmestere:	Heldal, Tore
	Hørge, Sverre Odd
Lysteknikere	Brekke, Henning
Haugen, Harald	Kjus, Nilse Magne
Kreim, Espen	

LYDTEKNIKER: Jørgensen, Erling

MALERSAL:

Leder:	Møller, Knud Stern
Glavas, Demetrios	Thomassen, Bjørn

MUSIKK:

Konsulent:	Amdahl, Magne
Leder:	Hellvin, Roy
Berg, Tom	Eriksen, Finn
Helgesen, Karl Johan	Jacobsen, Bjørn
Osen, Leif	

PARYKKMAKER/FRISØRER/SMINKØRER:

Leder:	Kali Sjøgren
	Clark, Julie Angela
	Haugå, Birgit
	Winther, Lillian

PÅKLEDERE:

Leder:	Christensen, Liv
	Christensen, Inger-Marie
	Mohn, Astrid

RENHOLDSAVDELING:

Leder:	Selnæs, Marie
	Bozic, Deva
	Bredesen, Solveig
	Iversen, Bjørg
	Nesterow, Helena
	Nilsen, Wenche A. (perm.)
	Peric, Dubravka

RESEPSJON:

	Midsjø, Kari
	Paulsen, Lene

REKVISITØRER:

Overrekvisitør:	Solum, Tove
	Lie, Eva
Attributtmaker:	Hauge, Laila

SALG/INFORMASJON:

Dekorator (fasade):	Dehli, Hilde
Grafisk designer:	Austdahl, Per Olav
Informasjonssekretær:	Jarto, Gro
Salgssekretær:	Jevanord, Solveig
	Winger, Anne

SCENEAVDELING:

Overscenemester:	Lewin, Finn
Scenemestere:	Bergseth, Bjørn
	Svarstad, Øivind
	Bråten, Carlos
	Golofit, Dariusz
	Kalakowski, Bogdan
	Stordal, Geir

SKUESPILLERE:

Barker, Petronella	Ellefsen, Per. Chr. (perm.)
Borgli, Pia	Gimle, Ingar Helge
Børsum, Bente (perm.)	Jenssen, Roar Kjølsv
Evjen, Unni	Joner, Johannes
Grønsvand, Kari-Ann	Lie, Trond (perm.)
Haugen, Helle	Lillo-Stenberg, Per
Holm, Bentine	Nørve, Ivar
Linnestad, Eli Anne	Reiss, Helge
Ryen, Sidsel (perm.)	Schau, Finn
Schønemann, Aud	Solberg, Sverre
Sellæg, Sissel	Vogt, Nils
Svendsen, Birgitte Victoria	Wengård, Ulf
Svensen, Trine	Øyen, Gard
Syversen, Marit	Aas, Arne
Vollan, Ingrid (perm.)	

SNEKKERVERKSTED:

Leder:	Paltiel, Helge
Helle-Valle, Siri	Holand, Eiv (perm.)
Meltzer, Hanne (vik.)	Strachan, John

SUFLØRER:

	Bjørnstad, Birgitta
	Hauge, Tove (vik.)
	Stig, Didi
	Thorsen, Kari-Laila

SYSTUE:

Kostymesjef:	Wang, Grethe
Leder:	Sannes, Lise Fjeld
Bergh, Trude	Danielsen, Eva
Høst, Solveig	Johansen, Birgit
Aarre, Sølvi	

VAKTMESTER: Christiansen, Jack

ØKONOMIAVDELING:

Regnskapsfører:	Kjærvik, Svanhild
Lønningsleder:	Malmer, Toril
Lønningskasserer:	Asbjørnsen, Reidun
	Heisholt, Anita (perm.)

Jeg gleder noen, prøver alt: befarer dyd, ondskap, frykt og fryd. Jeg åpenbarer de feil jeg gjør. Jeg kaster meg på vingen med Tidens rett nu. Laste meg skal ingen fordi jeg fort flyr over seksten år og neglisjerer vekst som foregår i dette gap. For lover kan jeg bryte; jeg kan i samme stund la former skyte til værs - og visne. Fra den eldste orden ble grunnnet her til den som nå er i vorden, er jeg den samme. Jeg så ting bli til fra tid til tid; i samme vekselspill skal jeg se det som glitrer nu, bli matt, som min fortelling virker lysforlatt mot nuet....Timeglasset vil jeg snu og la min scene gro, som våket du av lang, lang søvn. Nu har vi overlatt Leontes til den frukt hans nid har satt, stengt inne i sin sorg. Bruk fantasi,

mitt kjære publikum, og se meg i det fagre Bøhmen her. Man husker vel at kongen har en sønn? Og Florizel er prinsens navn. Jeg gjør et tankehopp til Perdita, hvis skjønnhet er grodd opp til underverk. Om hva som venter henne, spør ikke jeg; det gir jeg først til kjenne når noe skjer. Hun er en hyrdes datter; hva hennes skjebne ellers innbefatter, rår Tiden for. Har du som ser på, spilt din tid mer fåfengt før, så døm oss mildt; men har du aldri, sier Tiden selv for alvor: Unngå kvelder som ikveld!

Tidens monolog:
Fra Fjerde akt - Scene 1 VINTEREVENTYRET
av William Shakespeare, oversatt av André Bjerke.